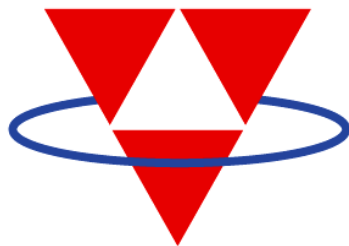

'ZICHT OP DE TOEKOMST VOOR ONS SOCIAAL WERKBEDRIJF'

**BEGROTING 2017
EN MEERJARENRAMING 2017-2020**

**Gemeenschappelijke regeling WAVA
Mede inhoudende de begroting van !GO B.V.**

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING **Wava**

Als begroting voor 2017 goedgekeurd door
het Dagelijks Bestuur van Gemeenschappelijke Regeling WAVA

Oosterhout,
24-03-2016

COLOFON

ONZE VISIE (vastgesteld in 2007)

'Mensontwikkeling' is leidend.

De bedrijfsvoering is inclusief de extra gemeentelijke bijdrage budgettair neutraal. Het bedrijf organiseert zich in netwerken van gemeenten, bedrijven en hulporganisaties.

Binnen en buiten !GO is er sprake van gedeelde verantwoordelijkheid.

Er is sprake van transparantie binnen en buiten de organisatie.

ONZE MISSIE (vastgesteld in 2008)

!GO is het uitvoeringsbedrijf van zes gemeenten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Wij ontwikkelen én begeleiden mensen succesvol naar regulier werk. Wij bieden een breed scala aan diensten en gaan duurzame relaties aan met onze partners. Wij doen dit actief, betrokken, betrouwbaar en professioneel.

ONZE KERNWAARDEN (vastgesteld 2008)

De kernwaarden geven aan waar !GO voor staat en wat de bijdrage van !GO voor de omgeving is. Zij geven richting aan het gewenste gedrag wat van de organisatie als geheel en wat van individuele medewerkers wordt verwacht.

ACTIEF: (Vernieuwend, Bewegend)

BETROKKEN: (Samen, Meedenken, Verantwoordelijkheidsgevoel)

BETROUWBAAR (Eerlijk, Open)

PROFESSIONEEL (Kennis van zaken, Vaardig, Kwaliteit)

ONZE KOERS (vastgesteld 2009)

Door de gemeenten is besloten dat de samenwerking in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA in stand zal blijven, waarbij !GO B.V. als uitvoerend bedrijf gehandhaafd blijft met uitdrukkelijk toezicht van de aandeelhouder. De gemeentelijke teugels worden vastgehouden en de huidige bestuurlijke en juridische organisatie blijft in stand. De koers van WAVA!/GO met de nadruk op mensontwikkeling wordt voortgezet.

Tevens is besloten de samenwerking tussen WAVA!/GO en de gemeenten in de toekomst te versterken, waarbij WAVA!/GO als uitvoeringsbedrijf voor gemeenten, om de participatie voor groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt te bevorderen, zal doorontwikkelen. Daarbij kan ook verdere samenwerking worden onderzocht en gestimuleerd tussen de gemeenten en WAVA!/GO als uitvoeringsbedrijf. De nadruk ligt daarbij op de inhoudelijke werkerreinen van WAVA!/GO.

INHOUDSOPGAVE

COLOFON.....	2
INHOUDSOPGAVE.....	3
1. EEN DOORDACHTE RAMING VOOR 2017	4
2. DE BASIS-BEGROTING 2017 EN MEERJARENRAMING	6
2.1 UITGANGSPUNTEN EN RICHTLIJNEN VOOR DE BASISBEGROTING.....	6
2.2 BEGROTING 2017	10
2.3 MEERJAREN-PERSPECTIEF 2017-2020	11
2.4 TOELICHTING BEGROTING 2017 EN MEERJARENRAMING.....	12
3 OVERIGE PARAGRAFEN	14
3.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICO'S.....	14
3.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	15
3.3 FINANCIERING EN TREASURY.....	16
3.4 VERBONDEN PARTIJEN	17
BIJLAGE 1: VOORLOPIGE BIJDRAGE PER GEMEENTE	19

1. EEN DOORDACHTTE RAMING VOOR 2017

De voorliggende begroting 2017 en de meerjarenraming is gelijk aan die van het vastgestelde bedrijfsplan 2016 en de daarin opgenomen meerjarenraming 2017-2020. De basisinformatie van het in februari 2016 vastgestelde bedrijfsplan en de concept jaarstukken van 2015 geven op dit moment geen aanleiding om een andere begroting voor 2017 op te stellen. De door de organisatie gemaakte inschattingen voor de ontwikkelingen richting 2017 en verder zijn nog steeds valide.

Beleidsmatig heeft het bestuur van WAVA er eerder voor gekozen om de begrotingen die aan het begin van het jaar worden opgesteld beleidsarm op te stellen. Wel wordt voor die beleidsarme begroting dan gekeken naar de jaarcijfers van het voorgaande jaar en de bekende actuele administratieve gegevens.

Wel zijn er enkele mogelijke ontwikkelingen die in 2016 en in 2017 gaan spelen en van invloed kunnen zijn op het opstellen van een definitief bedrijfsplan voor 2017, waarin een eerste begrotingswijziging wordt opgenomen. Dit bedrijfsplan 2017 zal conform de vastgestelde cyclus in november/december 2016 worden opgesteld. Deze ontwikkelingen zullen hierna wel inhoudelijk geduid worden.

Basis van begroting 2017 ten opzichte van verleden.

Nog geen maand geleden heeft het algemeen bestuur het bedrijfsplan 2016 met bijbehorende begroting 2016 vastgesteld. De gemeentelijke bijdrage is daarbij vastgesteld op dezelfde hoogte als de oorspronkelijke begroting voor 2016 en ten opzichte van de jaren 2014 is deze ongeveer € 500.000 lager.

Vanaf 2015 zijn er vastgelegde afspraken over de opbouw en de verdeelsleutels voor de begroting en de meerjarenraming. Deze afspraken kennen een basis in collectiviteit en solidariteit, met een heldere verrekening over de zogeheten vaste lasten, maar ook een ontwikkeling richting een individuele verrekening per gemeentelijke opdrachtgever voor participatieactiviteiten.

Verwacht resultaat jaarrekening 2015 ongeveer conform de begroting 2015.

Het bezuinigingsplan van 2013 en 2014 heeft geleid tot een structureel betere financiële bedrijfsvoering. Ook in 2015 is volgens die lijn verder gewerkt waarmee de jaarrekening 2015 naar verwachting conform de begroting een positief resultaat zal laten zien. Het positief resultaat van de GR WAVA over 2015 is vooral gerealiseerd binnen de deelneming !GO, waarin alle inhoudelijke werkzaamheden plaatsvinden.

Omdat de algemene reserve voor de bedrijfsvoering conform het beleid gevuld is zal dit kunnen leiden tot een uitkering aan de deelnemende gemeenten. Het is aan de gemeenten om deze middelen al dan niet in risico-reserve onder te brengen. Sinds de Participatiewet in werking is getreden nemen immers de risico's voor de uitvoering van de Wsw-taak toe, vooral door de onvoorspelbaarheid van de rijkssubsidie in verhouding tot het aantal medewerkers.

De ontwikkelingen vanaf 1 januari 2015.

In 2015 is de Participatiewet van start gegaan. Vanaf 1 januari 2015 is de nieuwe wetgeving in werking getreden. Dat betekent niet dat de wereld voor onze mensen en onze uitvoeringsorganisatie er ineens heel anders is gaan uitzien. De ontwikkelingen gaan geleidelijk en de werkelijkheid zal geleidelijk anders worden ingevuld en ingekleurd.

De gemeenten hebben besloten voorlopig de Wsw gezamenlijk te blijven uitvoeren in WAVA en ook nieuw beschut werken door WAVA te laten uitvoeren. Onduidelijk is nog welke rol WAVA voor de gemeenten gezamenlijk of individueel mag vervullen in het kader van de overige onderdelen van de Participatiewet. Als uitvoeringsbedrijf en verlengd lokaal bestuur van de gemeenten voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zal het onze doelstelling zijn om daarin desgewenst een zo goed mogelijke bijdrage te mogen leveren en onze gemeenten in samenspraak zo goed mogelijk te bedienen.

In de arbeidsmarktregio West-Brabant wordt er door de gemeenten, UWV en de Sociale Werkbedrijven samengewerkt en worden afspraken gemaakt over beleid, uitvoering en over de schaalniveau's. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat de door WAVA!/GO ontwikkelde methode van loonwaardebepaling "Talent6" wordt ingezet in de hele regio en dat de werkgeversbenadering in de subregio Dongemond door WerkLink wordt voortgezet en doorontwikkeld.

Sectorplan SW; Samen verder werken aan transformatie en innovatie.

De ontwikkeling sinds 1 januari 2015 leidt ertoe dat de basis van de werkzaamheden van de WAVA – de uitvoering van de Wsw – geleidelijk kleiner zal worden. Om de kennis en kunde van de organisatie ook op een andere wijze in te zetten voor de vraagstukken waar onze gemeenten voor staan heeft het kabinet voor 2016 extra middelen beschikbaar gesteld om in het kader van het zogeheten sectorplan SW te werken aan transformatie en innovatie. Die opgave voor WAVA is beschreven in het sectorplan dat samen met onze collega's WVS en ATEA voor West-Brabant is vastgesteld.

De basisopgaven voor WAVA zijn eerder in het bedrijfsplan 2015 en 2016 beschreven op 5 thema's:

1. Samenwerking uitbreiden in de arbeidsmarktregio met ATEA, WVS en UWV
2. Waardevol zijn in en voor de lokale gemeenschappen
3. Dienstverlening aan reguliere werkgevers in arbeidsmarktregio
4. Dienstverlening aan inwoners en instellingen
5. De bedrijfsvoering voortzetten en optimaliseren

2. DE BASIS-BEGROTING 2017 EN MEERJARENRAMING

2.1 UITGANGSPUNTEN EN RICHTLIJNEN VOOR DE BASISBEGROTING

Met de opzet en de indeling van de begroting 2016 zijn de uitgangspunten en de richtlijnen duidelijker geworden. Voor de opbouw van de voorliggende begroting 2017 zijn de volgende uitgangspunten en richtlijnen gehanteerd.

Visie, Missie en gemeentelijke bijdrage

Vanuit de vastgestelde visie en missie vervult WAVA voor haar zes deelnemende gemeenten een publieke opdracht in een private omgeving. Deze opdracht luidt in de kern om mensen zo dicht mogelijk naar regulier werk te brengen en dat zo efficiënt mogelijk te doen. Dit leidt tot 3 uitgangspunten:

- Mensontwikkeling is leidend, dat betekent dat wij medewerkers zo hoog mogelijk plaatsen op de werkladder en binnen een trede hun loonwaarde of toegevoegde waarde optimaliseren.
- Wij werken duurzaam samen met onze partners en dat betekent:
 - Heldere afspraken over prijs en kwaliteit op basis van marktconforme tarieven en loonwaarden van de medewerkers.
 - Heldere afspraken over begeleiding en ondersteuning.
 - Een werkomgeving voor medewerkers conform de wettelijke eisen.
- De gemeentelijke bijdrage blijft beperkt tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen budgettair neutraal verloopt.

Subsidie uitvoering Wsw

- De laatste begrotingscijfers van het macro-budget voor de subsidie van het rijk aan de gemeenten voor de uitvoering van de oude Wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag.
- Voor de aantallen fte's waarover het subsidiebedrag ontvangen wordt, is gerekend met de zogeheten blijfkans. Deze blijfkans zal door het Rijk jaarlijks worden geactualiseerd, waarbij de verwachting is dat de uitstroom wellicht minder snel zal gaan dan nu geprognoseerd.
- De door het rijk gehanteerde systematiek betekent dat er voor iedereen die werkzaam zal zijn in het kader van de oude Wsw, er in de toekomst financiering beschikbaar is.
- Binnen het macro-budget is er sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). In deze begroting wordt niet gerekend met mogelijke ontwikkelingen op het gebied van de PxQ.
- De macrocijfers kunnen op basis van de systematiek uit het verleden ook positief gecorrigeerd gaan worden voor eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het WML en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt meestal pas bekend in oktober van een lopend begrotingsjaar. Hiermee wordt conform de bestendige gedragslijn geen rekening gehouden.

- De daling van het WSW-personeelsbestand is in 2015 achtergebleven bij de verwachtingen vanuit het Rijk. Ook voor 2016 wordt deze ontwikkeling voorzien. Door de systematiek van de budgetverdeling Wsw betekent dit dat er financiële risico's zijn voor het resultaat over 2016. Welke effecten dit zal hebben voor de budgetverdeling en de begroting 2017 zal pas in de circulaires van mei en september duidelijk worden.

Personeelskosten uitvoering Wsw

- Er wordt gerekend met de te verwachten personeelskosten van de huidige werknemers op basis van de blijfkansberekening.
- Berekend is dat de uitstroom door pensionering leidt tot lagere gemiddelde salarislasten, echter dit effect wordt gecompenseerd door de nog autonome salarisontwikkeling voor die medewerkers die nog niet in het maximum zitten van hun functieschaal.
- Er wordt rekening gehouden met een geringe stijging van de werkgeverslasten van gemiddeld 1% per jaar.
- Inmiddels is er een nieuwe CAO voor de WSW bekend. Deze heeft voor 2016 eenmalig negatieve consequenties. Voor het jaar 2017 wordt een budgettair neutraal effect verwacht. Voor 2018 en verder zouden er mogelijk sprake kunnen zijn van financiële voordelen, maar dit hangt voor een belangrijk deel ook af van de ontwikkeling van de pensioenen WSW. Vooralsnog is hier dan ook nog geen rekening mee gehouden.
- Inmiddels is duidelijk dat de toepassing van de uitvoering van de Wet Werk en Zekerheid voor wat betreft de transitievergoeding voor Wsw-ers die ziek uit dienst gaan financiële consequenties heeft. Hier lijkt sprake te zijn van een weeffout of onbedoeld effect waarover nog steeds met het kabinet wordt gesproken. Er is voorlopig niet gerekend met de extra kosten die dit mee kan brengen.
- Vanaf 2017 wordt ook het zogeheten Lage Inkomens Voordeel van kracht, waardoor de werkgeverslasten voor bedrijven met medewerkers die onder het 120% van het WML verdienen omlaag kunnen gaan. Het lijkt erop dat deze maatregel ook geldt voor SW-bedrijven. Omdat de precieze werking nog niet geheel duidelijk is en de omvang van het budget wellicht beperkt is, is met dit mogelijke voordeel vooralsnog niet gerekend.

Vaste lasten

- Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van leegstand van het gebouw, de rentekosten van een lening uit het verleden waar geen activa tegenover staan en de bijdrage van WAVA aan Werklink.
- Met ingang van 2016 is merkbaar dat er meer verhuur plaats vindt van de vergaderruimten en dat ook enkele ondernemers zowel kantoor- als productieruimten huren. De mogelijke extra inkomsten zijn nog niet in beeld en het meerjarenperspectief is nog onzeker zodat hiermee in de begroting nog niet is gerekend.

- De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Aalburg	5,14%
Drimmelen	12,17%
Geertruidenberg	15,61%
Oosterhout	45,39%
Werkendam	13,19%
Woudrichem	8,51%

Overhead

- De overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect personeel. Deze worden begroot op basis van een realistische inschatting van de ontwikkelingen op gebied van volume, loon en prijs.
- De kosten van de overhead worden omgeslagen naar de verschillende werksoorten op basis van een vooraf vastgestelde methode van verdeling. Daarbij wordt gekeken naar een gemiddelde bezetting van medewerkers op een PMC en het ruimtebeslag van huisvesting.

Bedrijfsvoering Product-Markt-Combinaties

- Omzet en kosten, waaronder het directe personeel, worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de verschillende PMC's.
- Er is een mogelijke nieuwe cao voor gemeenteambtenaren op komst. Deze CAO gaat uit van een salarisverhoging die deels gedekt kan worden uit een lagere pensioenafdracht voor de werkgevers. Beleidsmatig volgt !GO voor wat betreft het salaris voor de reguliere medewerkers de CAR-UWO. Voor de pensioenen heeft !GO echter een eigen voorziening. De mogelijke negatieve financiële effecten hiervan voor de begroting 2017 zijn op dit moment niet in te schatten. De ontwikkelingen in 2016 zullen daar helderheid over geven.
- Voor de bruto-omzet wordt in het bedrijfsplan gerekend met een prijsindexering op basis van CBS-cijfers en deze wordt jaarlijks in overleg met de partners doorgevoerd. Voor de voorliggende begroting is voorzichtig uitgegaan van een gemiddelde van 1%.
- Voor de dienstverlening in de PMC's wordt gerekend en gewerkt vanuit marktconforme tarieven en marktconforme kwaliteitseisen. Deze worden vertaald naar de wijze van uitvoering. Met deze werkwijze wordt voor partners/opdrachtgevers een zuivere prijs/kwaliteitverhouding bereikt en voor WAVA en de medewerkers wordt de loonwaarde/ toegevoegde waarde geoptimaliseerd.
- Voor de groenvoorziening zijn er met de zes deelnemende gemeenten afspraken gemaakt over de wenselijkheid van zoveel jaarrond en integraal zodat WAVA de bedrijfsvoering hierin verder kan optimaliseren.
- De daadwerkelijke omvang van de medewerkers per PMC is in de praktijk aan fluctuatie onderhevig.
- Er is voor deze begroting nadrukkelijk gekeken naar mogelijke ontwikkeling van de omzet in relatie tot het te verwachten verloop van de hoeveelheid medewerkers per PMC. Voor het totale verloop van de medewerkers wordt gerekend met de blijfkans, maar per PMC zullen op basis van het actuele

werknemersbestand wel verschillen optreden. Sommige PMC's zullen een hogere uitstroom hebben dan de blijfkans en anderen juist weer lager.

- Op basis van het bedrijfsplan is gerekend met de invulling van nieuw beschut werk in meerjarenperspectief. Op moment van opstellen van deze begroting loopt de invulling van deze PMC achter bij de verwachtingen. In de loop van 2016 zal duidelijk kunnen worden of de raming voor deze PMC zal moeten worden bijgesteld.

Participatieactiviteiten in de basisbegroting

- Sinds jaar en dag voert WAVA voor de deelnemende gemeenten en het UWV activiteiten uit voor een bredere doelgroep dan de Wsw. In de basisopstelling van deze begroting is gerekend met de cijfers uit 2014 en 2015.
- De tariefstelling voor deze activiteiten zijn in 2015 voor 2016 geharmoniseerd in de arbeidsmarktregio West Brabant via één productcatalogus, zodat gemeenten in de hele regio voor dezelfde activiteiten dezelfde tarieven betalen.
- Aan de participatieactiviteiten worden door WAVA die kosten toegerekend die daar daadwerkelijk ook voor gemaakt worden.
- Aan de mensen die door de gemeenten/opdrachtgever – al dan niet via een dienstverband – bij WAVA worden ingezet, wordt geen omzet toegerekend. Veelal is nu sprake van korte trajecten met een doelstelling gericht op het leren-werken en op uitstroom waar mogelijk.
- Uitzondering hierop vormen trajecten waarbij medewerkers bijvoorbeeld via een individuele detachering ook daadwerkelijk omzet realiseren.
- Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten wil WAVA de participatieactiviteiten kostenneutraal voor die gemeenten uitvoeren. De participatieactiviteiten brengt WAVA daarom bij de jaarrekening apart in beeld per gemeente/opdrachtgever. Per gemeente/opdrachtgever wordt een individuele rekening opgemaakt, waarbij een eventueel positief saldo uitgekeerd en onverhoopt negatief saldo wordt verrekend.

2.2 BEGROTING 2017

	Bedrijfsplan 2015	Realisatie 2015*	Bedrijfsplan 2016	Begroting 2017
I Subsidieresultaat				
Rijkssubsidie *	15.680	15.989	13.885	12.766
Rijkssubsidie *			875	818
Begeleid werken	540-	545-	541-	511-
Doorbetaalde subsidie buitengemeenten	1.250-	1.183-	1.132-	1.048-
Totaal beschikbaar voor WAVA	13.890	14.261	13.087	12.025
Vervoer doelgroep	225-	203-	210-	205-
Personeelslasten	14.415-	14.932-	13.818-	12.772-
Totaal subsidieresultaat	750-	874-	941-	952-
II Vaste lasten WAVA				
Gebouw	680-	688-	690-	690-
Huuropbrengst derden	155	169	170	170
Doorbelaast gebruik gebouw	455	455	455	420
Rente lening BNG	60-	107-	110-	110-
Werklink	160-	160-	160-	160-
Energie	135-	109-	135-	135-
Totaal	425-	440-	470-	505-
III Overhead WAVA/!GO				
Bedrijfskosten	1.200-	1.011-	1.000-	990-
Indirect personeel	1.890-	1.631-	1.830-	1.790-
Doorbelaast gebruik gebouw	115-	115-	115-	115-
Doorbelaasting naar PMC's	3.205	2.757	2.945	2.895
Totaal	-	-	-	-
IV Exploitatieresultaat Product-Markt Combinaties				
Omzet	8.950	8.492	8.790	8.685
Kosten van de omzet	1.810-	1.583-	1.620-	1.685-
Netto Omzet	7.140	6.909	7.170	7.000
Loonkosten direct	3.050-	3.410-	3.410-	3.345-
Doorbelaast gebruik gebouw	340-	340-	340-	305-
Beheerskosten	440-	267-	300-	310-
Onvoorzien	175-	-	74-	215-
Doorbelaasting overhead	3.135-	2.687-	2.875-	2.825-
Totaal kosten PMC	7.140-	6.704-	6.999-	7.000-
Operationeel resultaat	-	205	171	-
Participatieactiviteiten				
Omzet	600	679	600	600
Kosten van de omzet	200-	241-	200-	200-
Netto Omzet	400	438	400	400
Loonkosten direct	250-	272-	250-	250-
Doorbelaast gebruik gebouw				
Beheerskosten	10-	4-	10-	10-
Doorbelaasting overhead	70-	70-	70-	70-
Totaal kosten PMC	330-	346-	330-	330-
Operationeel resultaat	70	92	70	70
Toerekening aan participanten	70-	88-	70-	70-
Saldo	-	4	-	-
V Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	1.175-	1.105-	1.240-	1.457-
VI Financiering				
- Vaste lasten	425	425	470	505
- Subsidieresultaat	750	750	770	952
Gemeentelijke bijdrage	1.175	1.175	1.240	1.457
Te bestemmen rekeningresultaat	-	70	0-	0-

*Realisatie 2015 onder voorbehoud wijzigingen n.a.v. accountantscontrole.

2.3 MEERJAREN-PERSPECTIEF 2017-2020

		Bedrijfsplan Meerjarenraming				
		2016	2017	2018	2019	2020
I	Subsidieresultaat					
	Rijkssubsidie *	13.885	12.766	11.727	10.962	10.191
	Rijkssubsidie *	875	818	760	717	670
	Begeleid werken	541-	511-	481-	461-	438-
	Doorbetaalde subsidie buitengemeenten	1.132-	1.048-	963-	896-	825-
	Totaal beschikbaar voor WAVA	13.087	12.025	11.043	10.322	9.599
	Vervoer doelgroep	210-	205-	200-	195-	190-
	Personeelslasten	13.818-	12.772-	11.805-	10.912-	10.086-
	Totaal subsidieresultaat	941-	952-	962-	785-	677-
II	Vaste lasten WAVA					
	Gebouw	690-	690-	690-	690-	690-
	Huuropbrengst derden	170	170	170	170	170
	Doorbelast gebruik gebouw	455	420	420	420	420
	Rente lening BNG	110-	110-	110-	110-	110-
	Werklink	160-	160-	160-	160-	160-
	Energie	135-	135-	135-	135-	135-
	Totaal	470-	505-	505-	505-	505-
III	Overhead WAVA!/GO					
	Bedrijfskosten	1.000-	990-	980-	970-	960-
	Indirect personeel	1.830-	1.790-	1.760-	1.720-	1.680-
	Doorbelast gebruik gebouw	115-	115-	115-	115-	115-
	Doorbelasting naar PMC's	2.945	2.895	2.855	2.805	2.755
	Totaal	-	-	-	-	-
IV	Exploitatieresultaat Product-Markt Combinaties					
	Omzet	8.790	8.685	8.475	8.220	8.161
	Kosten van de omzet	1.620-	1.685-	1.705-	1.750-	1.845-
	Netto Omzet	7.170	7.000	6.770	6.470	6.316
	Loonkosten direct	3.410-	3.345-	3.230-	3.130-	3.020-
	Doorbelast gebruik gebouw	340-	305-	305-	305-	305-
	Beheerskosten	300-	310-	310-	310-	310-
	Onvoorzien	74-	215-	140-		
	Doorbelasting overhead	2.875-	2.825-	2.785-	2.735-	2.685-
	Totaal kosten PMC	6.999-	7.000-	6.770-	6.480-	6.320-
	Operationeel resultaat	171	-	-	10-	4-
	Participatieactiviteiten					
	Omzet	600	600	600	600	600
	Kosten van de omzet	200-	200-	200-	200-	200-
	Netto Omzet	400	400	400	400	400
	Loonkosten direct	250-	250-	250-	250-	250-
	Doorbelast gebruik gebouw					
	Beheerskosten	10-	10-	10-	10-	10-
	Doorbelasting overhead	70-	70-	70-	70-	70-
	Totaal kosten PMC	330-	330-	330-	330-	330-
	Operationeel resultaat	70	70	70	70	70
	Toerekening aan participanten	70-	70-	70-	70-	70-
	Saldo	-	-	-	-	-
V	Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	1.240-	1.457-	1.467-	1.300-	1.186-
VI	Financiering					
	- Vaste lasten	425	505	505	505	505
	- Subsidieresultaat	815	952	962	785	677
	Gemeentelijke bijdrage	1.240	1.457	1.467	1.290	1.182
	Te bestemmen rekeningresultaat operationeel	-	-	-	10-	4-

2.4 TOELICHTING BEGROTING 2017 EN MEERJARENRAMING

Bij het opstellen van deze basisbegroting is gekeken naar de ontwikkeling van het personeelsbestand per PMC en de te verwachten omzet die daar dan nog gehaald/gemaakt kan worden. Met betrekking tot de kosten voor het reguliere personeel zijn maatregelen verwerkt in de begroting die erin voorzien dat het aantal FTE regulier personeel blijft passen bij de hoeveelheid werk die verricht zal worden. Deze maatregelen komen tot uitdrukking in de teruglopende kosten voor wat betreft directe loonkosten en doorbelasting overhead. Hierdoor is een basisbegroting opgesteld die voor 2017 sluitend is. Omdat de gemeenten hebben besloten ook het zogeheten nieuw beschut werk voorlopig bij WAVA onder te brengen is er op dit moment in meerjarenperspectief sprake van een financieel stabiel beeld.

Subsidieresultaat

De berekening van het subsidieresultaat op basis van de uitgangspunten laat zien dat dit resultaat in meerjarenperspectief een kleine daling laat zien maar in 2020 weer op een vergelijkbaar niveau komt.

Vaste lasten WAVA

Vanaf 2014 houdt WAVA/!GO rekening met de daadwerkelijke huurinkomsten. Deze huur is overigens jaarlijks opzegbaar maar laten wij onveranderd. Wel wordt verwacht dat door een daling van het aantal medewerkers er met ingang van 2017 minder doorbelasting van het gebouw plaats kan vinden aan de bedrijfsvoering.

Gemeentelijke bijdrage

Conform de uitgangspunten van de begroting wordt er in meerjarenperspectief eerst een stijging van de gemeentelijke bijdrage verwacht ten opzichte van 2015, waarna deze in 2020 weer op niveau zal komen. Daarbij dient wel bedacht te worden dat die gemeentelijke bijdrage met ingang van 2015 structureel verlaagd is met € 500.000,-.

Overhead !GO

Met het doorvoeren van de bezuinigingen in 2013 en 2014 zijn de kosten voor overhead stevig gedaald. In meerjarenperspectief wordt nog een geringe daling verwacht door de invoering van betere ICT systemen en verdere samenwerking met de collega-bedrijven in de arbeidsmarktregio.

PMC Totaal

Wij verwachten over alle PMC's een daling van de omzet. Deze daling is minder groot dan de daling van de blijfkans. Dit heeft twee oorzaken. Enerzijds zal de daling naar verwachting meer effect hebben op de minder renderende PMC's en anderzijds kan veelal hetzelfde werk ook nog met minder mensen gedaan worden. Voor een enkele PMC geldt dat de daling van het aantal Wsw- medewerkers zal leiden tot iets hogere kosten. Er zijn per PMC nog kleinere efficiencyverbeteringen mogelijk. Voor het reguliere personeel als de bedrijfsmiddelen en materialen waarmee gewerkt wordt kan in algemene zin gesteld worden dat deze flexibel meebewegen. In de ontwikkeling van het reguliere personeel wordt voor de komende jaren een (natuurlijke) uitstroom voorzien over alle afdelingen en lagen

heen. Omdat we scherp en uitdagend willen begroten maar tegelijkertijd de onzekerheid over de realisatie wel is toegenomen, is sinds 2016 een kleine post onvoorzien opgenomen. Bedrijfseconomisch is dat ook logisch en met name het beschut werk moet nog op gang komen.

Meerjarenbeeld per PMC

Beschermd werk

Verwacht wordt dat in meerjarenperspectief het aantal medewerkers in deze PMC sneller zal uitstromen dan de blijfkans door het hoge aantal pensioengerechtigden. De omzet zal dalen, maar de opbrengst per medewerker zal iets kunnen toenemen omdat in deze activiteit en bij de groepsdetachering minder leegloop zal ontstaan.

Groepsdetachering

Groepsdetachering is sinds 2015 een zelfstandige PMC. De omvang van de WSW bezetting is groter dan het beschikbare werk. In meerjarenperspectief zal het aantal medewerkers in deze PMC minder snel teruglopen dan de blijfkans en is de verwachting dat er ook nieuwe opdrachten bij gaan komen. Per saldo zal dit leiden tot een betere bezetting en hoger rendement. Door de samenwerking met beschermd werk kan flexibel worden ingespeeld op de benodigde begeleiding.

Groen

Groen heeft in 2014 een stap gemaakt met meer uitplaatsingen naar individuele detacheringen. Die ontwikkeling wordt voortgezet. Daardoor dalen vanaf 2015 de omzet, de kosten en het resultaat. De verwachte uitstroom van medewerkers zal echter achterblijven bij de blijfkans, waardoor ingeschat wordt dat de bruto omzet in meerjarenperspectief niet al te sterk hoeft te dalen.

Individuele Plaatsing & Detachering

Sinds 2015 wordt deze als aparte PMC in beeld gebracht, waarbij ook de nieuwe plaatsingen van individuele detacheringen vanuit de groenvoorziening zijn meegenomen. Hierdoor ontstaat een positiever resultaat. Daarnaast is er onverminderd de ambitie om hierop te blijven inzetten. Toch zal de daling van het aantal medewerkers ook hier betekenen dat de omzet in meerjarenperspectief zal dalen.

Publieke Dienstverlening

Voor publieke dienstverlening wordt er rekening mee gehouden dat de daling van het aantal medewerkers ook hier zal leiden tot een daling van de omzet. De mogelijkheden voor verdere efficiencyverbetering worden hier niet als hoog ingeschat.

Participatieactiviteiten

In de meerjarenbegroting is er rekening mee gehouden dat de basis van de participatieactiviteiten op het niveau van 2014 en 2015 zal blijven. Inmiddels is duidelijk dat ook het UWV vanaf 2015 tot één van de afnemers gerekend mag worden. Daarnaast kan ook WAVA, als er bijvoorbeeld nog een specifiek traject gewenst is, hiervoor intern een opdracht verstrekken.

3 OVERIGE PARAGRAFEN

3.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICO'S

Door het bestuur is de wens geuit tot het in stand houden van het eigen vermogen van de GR WAVA. In december 2013 heeft het Algemeen bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.
2. WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor WAVA wordt gebaseerd op een 3 % van de absolute bedragen van de aan WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op 1 maal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. De laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Risico's voor 2017 en verder

De risico's, waaraan de GR WAVA in het kader van de uitoefening van de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en in de toekomst de Participatiewet, blootgesteld is, zijn de volgende:

- Het niet realiseren van de netto-opbrengst door prijsdruk. De broze ontwikkeling in de economie, maakt dat er nog steeds sprake kan zijn van prijsdruk bij afnemers zodat mogelijk de prijsinflatie niet geheel gecorrigeerd kan worden. Kans van optreden is 50% en omvang risico is € 85.000
- Een stijging van de loonkosten SW in het kader van CAO onderhandelingen, in combinatie met het niet of onvoldoende stijgen van de rijkssubsidie en/of gemeentelijke bijdrage. Kans van optreden is 95% en gaat per saldo om € 120.000 voor WAVA.
- Sinds 2008 is het beleid bij !GO dat de salarisontwikkeling van de reguliere medewerkers bij !GO meebeweegt met de ontwikkelingen in de CAR-UWO. Voor 2016 is er een onderhandelaarsakkoord bereikt dat uitgaat van een stijging van 3%. Voor !GO betekent dit ongeveer een stijging van € 150.000.
- Het mogelijk moeten betalen van transitiekosten voor Wsw-ers die na 1 juli 2015 ziek uit dienst gaan op basis van de Wet Werk en Zekerheid. Kans wordt ingeschat op 95%. Hoogte varieert mogelijk tussen € 20.000 en € 120.000
- Met de ontwikkelingen van het macro-budget is er sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De afspraak tussen rijk en gemeenten is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom.

- Op dit moment wordt de bijdrage per AJ berekend tegen een bedrag van € 25.412 voor 2016. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom in 2015 en 2016 lager blijkt te zijn dan waarmee rekening is gehouden zou het P-budget verder kunnen dalen. De kans hierop wordt ingeschat op minder dan 25%.
- Anderzijds wordt de kans ingeschat op 75% dat het P-budget kan stijgen omdat uit de voorlopige realisatiecijfers over 2015 blijkt dat WAVA meer mensen in de Wsw had werken dan was verwacht. In de verdeling voor het jaar T+1 gaat dat meetellen.
- Voor 2016 en 2017 ontstaat bij WAVA het risico dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers ten opzichte van de berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat WAVA in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasteren voor één jaar moet voorfinancieren voor die gemeenten waar zich dat zou voordoen. Het risico voor 2016 en 2017 bedraagt maximaal 15 en 30 arbeidsjaren. Voor de jaren daarna wordt dat risico ingeschat op maximaal 20 arbeidsjaren. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op meer dan 50%.
- Omdat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systematiek is vorig jaar voorgesteld hiervoor bij de vaststelling van de jaarrekening een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen voor de duur van dit meerjarenperspectief. De omvang zou gerelateerd kunnen worden aan het gemiddelde risico van aantal jaarsalarissen WML van de Wsw-cao. Het bestuur heeft in 2015 besloten geen aparte risico-reserve te vormen bij WAVA maar dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden.

3.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De activiteiten van de GR WAVA zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit immateriële en materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

Algemeen

De GR WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan / het Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. Met betrekking tot het in beeld brengen van het onderhoud wordt gebruik gemaakt van het bureau Planon. Deze heeft het onderhoud voor een periode van 10 jaar in beeld gebracht. Het plan wordt periodiek geactualiseerd, naar de stand van de uitgevoerde werkzaamheden en eventuele uitbreidingen en/of andere aanpassingen. Het plan dient als leidraad voor het onderhoud. Daarnaast wordt gestreefd naar optimalisatie, van de verhouding tussen kosten en de hinder door werkzaamheden. Dit vindt onder meer plaats door onderdelen te bundelen en zodoende kostentechnische en planning-technische voordelen te behalen. Hierdoor kunnen onderdelen tussen de verschillende jaren doorschuiven. Voorop staat de instandhouding van de activa op het overeengekomen niveau.

Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud en inspectie, en waar nodig reparatie en indien nodig vervanging, van installaties en andere voorzieningen zijn in de resultatenrekening opgenomen.

Ontwikkelingen

In 2015 is regulier onderhoud gepleegd. Telkens wordt, met het onderzoek van Planon als basis, gekeken naar de best mogelijke manier om het onderhoud te verrichten.

3.3 FINANCIERING EN TREASURY

Financiering en treasury

De GR WAVA heeft in 2010 een lening opgenomen voor de terugkoop van het pand aan de Esdoornlaan / het Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout. Het bedrag van deze financiering bedroeg € 5.000.000,-. De lening heeft een looptijd van 10 jaar. In 2015 is conform de overeenkomst € 500.000,- afgelost. Eind 2014 heeft de GR WAVA geen kortlopende schulden in de vorm van kasgeldleningen in de boeken staan.

Wel draagt de GR WAVA nog de last van een in 2004 afgesloten langlopende lening bij de BNG. In 2014 heeft WAVA € 1.062.547,- op deze lening afgelost en het restant opgesplitst in 5 afzonderlijke leningen van ieder € 1.000.000,- met looptijden van 3 tot 7 jaar.

Liquide middelen

In de liquide middelen wordt voorzien door:

- Het eigen vermogen
- Een langlopende lening groot € 5.000.000,- bij BNG met een looptijd tot december 2021. Het rentepercentage bedraagt vast 0,84% tot december 2021.
- Een langlopende lening pro-resto groot € 2.250.000,- bij BNG met een looptijd tot april 2020. Het rentepercentage bedraagt 0,30%. Terugbetaling vindt plaats op basis van een lineair aflossingsschema.
- Een kredietfaciliteit van € 1.588.230,- bij de BNG.

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. Uit het oogpunt van risicomanagement, onderhoudt WAVA, middels haar deelneming !GO B.V. actief relaties met meerdere banken. Hiermee kunnen problemen als gevolg van storingen in systemen van elektronisch bankieren worden opgevangen.

SEPA

De systemen van WAVA/!GO zijn aangepast en ingericht om volledig deel te kunnen nemen aan de gewijzigde manier van betalen, met nieuwe rekeningnummers en aangepaste aanleveringsformats van de betalingsopdrachten.

Wet FIDO

De wet FIDO is ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen en daarmee dus ook op de Gemeenschappelijke Regeling WAVA. Als uitvloeisel hiervan is een treasurystatuut voorgeschreven. Het fungerende treasurystatuut is in 2009 vastgesteld. Hierin zijn tevens de toepasselijke bepalingen van de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO) opgenomen.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf, aan WAVA wordt vergoed, verwacht WAVA voorlopig geen beroep te hoeven doen op de kasgeldfaciliteit bij BNG.

Schatkistbankieren

Een andere overheidsmaatregel is het Schatkistbankieren. WAVA heeft vanaf het eerste moment deelgenomen aan het Schatkistbankieren en voldoet aan alle voorwaarden.

Convenant Horizontaal Toezicht

WAVA/!GO heeft een Convenant Horizontaal Toezicht met de Belastingdienst. Beide partijen zijn tevreden over de samenwerking en de communicatie. Met name over de effecten van de nieuwe vennootschapsbelasting (Vpb) zijn afspraken gemaakt over de toepassing binnen WAVA, waarbij vrijstelling is verkregen doordat de gemeentelijke bijdrage als tekortfinanciering kan worden beschouwd.

3.4 VERBONDEN PARTIJEN

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling zijn: Aalburg, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout, Werkendam en Woudrichem. Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- !GO B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van WAVA.
!GO heeft in 2015 de volgende deelneming:
- Entrada A.I.D. B.V., 100% deelneming. Entrada A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verloond.

BIJLAGE 1: VOORLOPIGE BIJDRAGE PER GEMEENTE

Hieronder staat de berekening van de verwachte aantallen medewerkers op basis van de blijfkans en daarmee basis voor de financiering voor de WAVA-gemeenten.

Gemeentenaam	Omrekening i € Per AJ 2016	Aantallen AJ adhv gewijzigde blijfkans						
		AJ 2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aalburg	25.411,00	43,39	43,39	41,22	37,75	34,28	29,94	26,47
Drimmelen	25.411,00	86,60	86,60	83,14	75,34	67,55	60,62	54,56
Geertruidenb	25.411,00	88,84	88,84	86,17	79,07	73,74	68,41	63,08
Oosterhout	25.411,00	240,71	232,57	214,23	197,38	185,35	170,90	158,87
Werkendam	25.411,00	76,87	76,87	73,80	68,41	63,03	59,19	54,58
Woudrichem	25.411,00	48,07	48,07	46,63	43,26	38,94	36,05	32,21
		584,48	576,34	545,19	501,22	462,88	425,11	389,76
Verschil	Saldo		576,34	545,19	501,22	462,88	425,11	389,76
Verschil	Verschil joj	Jaar op jaar	8,14-	31,15-	43,97-	38,34-	37,77-	35,36-
	Verschil Cum.	Cumulatief vanaf 2014	8,14-	39,29-	83,26-	121,60-	159,37-	194,72-

Voor de begroting 2017 is duidelijk dat de gemeentelijke bijdrage nodig is om twee componenten af te dekken:

1: Vaste kosten van €505.000 betreffende het overschot aan huisvesting, de rente over een lening uit het verleden en de bijdrage van !GO aan WerkLink.

Bijdrage in vaste lasten per gemeente voor begroting 2017

Gemeente	Vast %	Bijdrage
Gemeente Aalburg	5,14%	€ 25.944
Gemeente Drimmelen	12,17%	€ 61.473
Gemeente Geertruidenberg	15,61%	€ 78.824
Gemeente Oosterhout	45,39%	€ 229.200
Gemeente Werkendam	13,19%	€ 66.595
Gemeente Woudrichem	8,51%	€ 42.965
	100,00%	€ 505.000

2: Het subsidietekort van € 952.000 betreffende het geraamde verschil tussen de personeelskosten voor de doelgroep en de rijkssubsidie.

Voor het subsidietekort van naar verwachting € 952.000 is het voorshands redelijk om uit te blijven gaan van de actuele verdeling van plaatsingen van SW-medewerkers per gemeente, zoals die in 2016 bij WAVA plaats zullen vinden. Op basis van aannames met betrekking tot het aantal plaatsingen in 2016 die nu worden gemaakt, zal sprake zijn van de volgende verdeling.

Geraamde bijdrage in subsidietekort 2017, per gemeente, per plaatsing

Gemeente	1-1-2016	in %	Bijdrage	per plaatsing
Gemeente Aalburg	40	6,51%	€ 62.020	€ 1.550
Gemeente Drimmelen	76	12,38%	€ 117.837	€ 1.550
Gemeente Geertruidenberg	96	15,64%	€ 148.847	€ 1.550
Gemeente Oosterhout	268	43,65%	€ 415.531	€ 1.550
Gemeente Werkendam	85	13,84%	€ 131.792	€ 1.550
Gemeente Woudrichem	49	7,98%	€ 75.974	€ 1.550
	614	100,00%	€ 952.000	€ 1.550

In tegenstelling tot de berekening van de bijdrage voor vaste lasten, dient bij de verdeling van het subsidieresultaat wel opgemerkt te worden dat het percentage en het totaal bij te dragen bedrag niet vaststaan, maar op basis van de werkelijke realisatie aan plaatsingen.